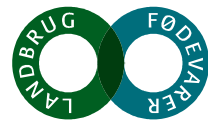

Dato 15. april 2010
Side 1 af 6

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Udenrigsministeriet,
Kontoret for Humanitær Bistand, Udviklingspolitik og Civilsamfund,
Asiatisk Plads 2,
1448 København K

HØRINGSSVAR OM NY UDVIKLINGSPOLITIK

Landbrug & Fødevarer har fulgt debatten og med interesse læst udkastet til strategi for ny udviklingspolitik.

Strategien omhandler i dette dokument de centrale politiske prioriteter og værdier for udviklingspolitikken. L&F finder de præsenterede fokuseringer og prioriteringer spændende. Værdikædebetraktningen kan bruges som et gennemgående instrument til at forstå dels vigtigheden i at anlægge helhedsbetraktninger, dels til at udtage de delelementer der kræver en særlig indsats. Vi får hermed et udgangspunkt for at være bistandseffektive.

Ud fra værdikædebetraktninger kan vi styrke sammenhængen i de 5 prioriteter.

L&F hæfter sig særlig ved kapitlet "vækst og beskæftigelse". Her fremgår den vægt Danida tillægger landbrugsudvikling og udviklingslandenes muligheder for at spille ind i den globale økonomi.

Landbrug & Fødevarer's principielle synspunkter er uddybet i det notat (af 26 februar) der er vedlagt dette brev. (tidligere fremsendt til Danida som indspil i debatten).

Næste fase bliver udarbejdelse af handlingsplaner under de respektive prioriteter. L&F ser frem til at blive involveret i det arbejde.

Med venlig hilsen

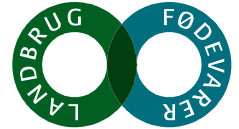
Johannes Østergaard
chefkonsulent

Handelspolitik og Afsætning

D 3339 4244
M 2724 5644
E joe@lf.dk

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Notat

Til **Danida**

Fra **Landbrug & Fødevarer**

Cc

Dato **26. februar 2010**

En ny udviklingspolitik baseret på frihed og partnerskaber, værdier og vækst.

Dette notat beskriver de prioriteter, som Landbrug & Fødevarer ønsker mere klart bør fremgå af den nye udviklingspolitiske strategi.

Notatet har 4 overordnede anbefalinger.

Hver af disse 4 anbefalinger forklares og uddybes i hver sit afsnit. Hver af disse uddybninger slutter med nogle anbefalinger, som er mere detaljerede og specifikke.

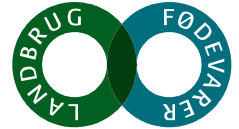
Konklusion:

Danida står over for en revision og nyformulering af Danmarks udviklingspolitiske strategi. De bærende principper som universelle menneskerettigheder og grundlæggende værdier bør fortsat kendetegne dansk udviklingspolitik. Konflikter og problemer i den globaliserede verden medfører et fortsat behov for at Danmark må gå foran i kampen for at udrydde fattigdom og sult i verden, men også at Danmark må foretage nogle prioriteringer inden for sine målgrupper såvel geografiske som indsatsområder.

L&F anbefaler som konklusion at:

1. **Danmark skal bistå udviklingslandene med at nå 2015 målene. (et løfte til de fattige)**
2. **Danida skal inkorporere Afrika-kommisjonenens initiativer klarere i strategien. (prioritering af Afrika)**
3. **Danida skal prioritere og effektivisere bistanden. (bistandseffektivitet)**
4. **Udviklingsbistanden skal skabe holdbar økonomisk vækst gennem udvikling af den private sektor. (privatsektorudvikling)**

Ad anbefaling 1:

Et løfte til de fattige:

Med vedtagelse af årtusindmålsætningen har verden givet et løfte til de fattige, ligesom de fattige har påtaget sig en forpligtelse til gengæld for den hjælp de modtager. Danmark har gode forudsætninger for at bidrage til opfyldelse af disse mål.

Desværre tyder meget på at verden ikke når de opsatte mål inden for den givne tidsfrist 2015. Derfor bør vi vurdere hvilke indsatsområder Danmark kan yde sit stærkeste bidrag til samt hvilke indsatser der kan ses som overordnede i forhold til andre mål der skal nås.

FN's landbrugsorganisation FAO afholdt et topmøde i efteråret 2009 hvor bekæmpelse af sult var på dagsordenen. Sultbekæmpelse er et af de områder hvor 2015 målsætningen går den gale vej fra en målsat halvering af antal sultende til en stigning fra 800 millioner til over 1 milliard sultende mennesker.

Med sult og fattigdom følger en degradering af mennesker og hele samfund, sygdomme opstår i kølvandet heraf som om sundhedsproblemerne ikke var store nok i forvejen. Fattige og sultne mennesker har ikke overskud til at sende deres børn i skole til en grundlæggende uddannelse. Korruption opstår og der tænkes kun i kortsigtede løsninger og ikke bæredygtighed.

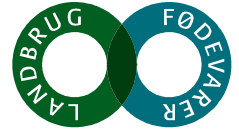
Fattigdomsorienteret vækst skal skabe frihed for det enkelte menneske. Dette opnås bedst ved at sikre at verdens befolkning kan brødføde sig selv. Landbrug er kilden til fødevarer sikkerhed. Den daglige fødevarerproduktion er kilden til bedre sundhed, uddannelse og en stabil samfundsudvikling.

L&F anbefaler at:

- Danmark skal udnytte sin spidskompetence inden for landbrug i udviklingsbistanden og klarere markere at bekæmpelse af sult er et prioritetsområde.
- Danmark skal bidrage til bedre sundhed og uddannelse som er nøglen til et samfunds videre udvikling. Dette skaber baggrund for ligestilling, en stabil og demokratisk samfundsudvikling samt økonomisk fremgang.
- Dansk bistand skal udformes på bæredygtige principper der ikke alene sikrer mod tab af naturressourcer, men tager højde for varslede klimaforandringer og på et miljørigtigt og økonomisk forsvarligt grundlag sikrer fremgang.

Ad anbefaling 2:

Prioritering af Afrika.

En markant del af dansk bilateral udviklingsbistand forventes fremover at gå til Afrika. Afrika-kommissionens rapport opridser 5 initiativer for en forstærket indsats her netop til at få Afrika længe frem i den økonomiske udvikling og give dette kontinent en bedre konkurrenceposition i den globaliserede verden. Rapporten bygger på en omfattende analyse af de grundlæggende problemer. Konklusionen bærer frem mod en række indsatsområder der grundlæggende vil forandre situationen for den økonomiske og sociale udvikling i Afrika og dermed skabe grobund for udvikling af frie demokratiske samfund.

Rapporten peger på at væksten ikke har bidraget i tilstrækkelig grad af fattigdomsafhjælpning fordi den har bygget på forkerte indsatsfaktorer. Vækst skal i højere grad bygge på landbrug, der betegnes som kilden til Afrika's rigdom.

Men der kan være gode grunde til at nytænke hvorledes landbruget skal hjælpes og derved styrkes. Subsistenslandbruget kan have sin betydning i lokale samfund, men udviklingsbistanden skal rettes mod landbrugere der har et potentiale for en kommerciel markedsmæssig udvikling. Rammevilkårene for disse skal forbedres.

Værdikædebetrægtninger skal i langt højere grad lægges til grund for indsatsområder. I fødevarer-sektoren gælder der såvel en horisontal som en vertikal kædebetrægtning. Den horisontale dimension omfatter organisering af producenterne f.eks. i andelsforeninger eller i landmandsforeninger. Den vertikale dimension omfatter forarbejdningen af råvarer til salgsklare produkter. Specielt her er det vigtigt at alle led i kæden er underlagt en analyse af behov for udvikling og innovation.

Gennem udvikling af SMV'er og finansieringssystemer skabes grundlag for en lokal industri, der kan forædle råvarerne og skabe merværdi. Sammen med uddannelse af faglige- såvel som iværksætterkompetencer kan Afrika bringes frem i en bedre konkurrenceposition.

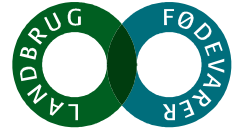
L&F anbefaler at:

- Danmark bør fortsat yde minimum 2/3 af den bilaterale støtte til udviklingen i Afrika.
- Danmark bør i langt højere grad satse på udvikling af et konkurrencedygtigt landbrug i Afrika under iagttagelse af værdikædebetrægtninger, hvor alle led sikres en harmonisk udvikling, uden at hvert led nødvendigvis skal have støtte.
- Væsentlige sektorer i Afrika skal udvikles i et harmonisk samspil mellem den offentlige og den private sektor, hvor rammevilkårene sikres fra den offentlige sektor.
- Grundlæggende sociale-, sundheds- og uddannelsesmæssige vilkår skal være på plads til at sikre den ønskede fremgang.

Ad anbefaling 3:

Bistandseffektivitet.

Mest mulig bistand for pengene bør være et udgangspunkt for al bistandspolitik. Bistand bør gives i fællesskab, der skal indgå partnerskaber ikke kun med modtagerlande-/organisationer, men også

med like-minded donorer og ikke mindst EU Kommissionen. Med til effektivitet hører en skarp prioritering af modtagere såvel som indsatser.

Det vil være rimeligt at foretage en gennemgang af hovedindsatsområderne i den danske bistand over de senere år, således at der kan tages højde for nye strømninger, dels de aktuelle fødevarer-kritiske problemer, men også en prioritering af indsatser i sektorer og lande. Den danske bistand skal fremme de enkelte landes egen samfundsudvikling og økonomiske vækst, men den bør også kunne skabe baggrund for et bæredygtigt samarbejde mellem privatsektoren i de enkelte lande og Danmark.

I en prioritering indgår et valg om fordeling af den danske bistand på det multilaterale og det bilaterale plan. Effektiviteten i den multilaterale bistand vurderes lav sammenlignet med den bilaterale. En revurdering af fordelingen kan være formålstjenlig.

Antallet af partnerskabslande såvel som sektorer bør ikke være for stort. Bistandsprogrammer skal fortsat tilrettelægges ud fra behov i modtager/partnerland, men med til en effektivisering hører at man skal se på de danske komparative fordele ved at vælge netop de indsatsområder. Ligeledes bør der, når et samarbejde påbegyndes, opstilles et succeskriterium der kan måles på, samt en exit-strategi.

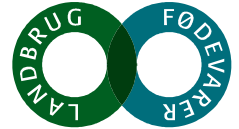
L&F anbefaler at:

- Danmarks nuværende samarbejdslande og sektorindsatser gennemgås kritisk for ny prioritering og valg af partnerlande og bistandsengagement.
- Partnerlandets behov danner baggrund for enhver indsats, men der skal tages hensyn til komparative danske fordele for at opnå den fornødne effektivitet i bistanden.
- Danmarks bistandsindsats bør afstemmes med like-minded donorer og EU m.h.p. udformning af en langsigtet operativ plan.
- Indsatserne på lande-, sektor- og særlige strategier, herunder civilsamfundsstrategien bør være koordineret.

Ad anbefaling 4:

Privatsektorudvikling.

Økonomisk vækst og beskæftigelse er en forudsætning for fattigdomsbekæmpelse. Økonomisk bæredygtig langtidsvækst skabes bedst af det private initiativ. Men privatsektorvækst skal gå hånd i hånd med udvikling af rammevilkår der styres af den offentlige sektor, ligesom de basale infrastrukt-

turelle betingelser i form af adgang til uddannelse, sundhed og sociale sikkerhedsnet skal være opfyldte.

Udviklingsbistand til den private sektor må ikke opfattes eller tilbydes som direkte støtte til enkeltvirksomheder eller sektorer i et udviklingsland, idet man herved skaber konkurrenceforvriddning. Derimod skal rammevilkårene forbedres. Derfor skal bistanden rettes mod udbygning af infrastruktur for virksomhedsdrift, adgang til finansiering, kapacitetsudvikling i og blandt industriorganisationer, opbygning af velfungerende arbejdsmarked, samt sikring af markedsadgang.

Med Danmarks stærke fokus på udviklingen i Afrika bør landbrugs- og fødevarersektoren ofres særlig opmærksomhed. Særlige forhindringer for udvikling af fødevarereproduktionen bør vurderes. Producenter skal sikres adgang til jord og vand som ligeværdige produktionsparametre, juridiske rettigheder som et matrikelsystem sættes op og adgang til finansiering og konsulenttjeneste sikres.

Konkurrencevilkårene skal forbedres. Afrikanske producenter har i dag adgang til mange internationale markeder, men i praksis virker det ikke. Dels er den logistiske infrastruktur ikke på plads, dels mangler producenterne markedsinformation. Hertil kommer at varerne ikke er prøvet med hensyn til at efterkomme den internationale krav til standarder og normer.

Danmark har et særligt vindue til at støtte udvikling af privatsektorsamarbejde mellem danske og lokale virksomheder. Disse programmer har med stor succes aflastet et samarbejde for de meromkostninger der er forbundet ved etablering i et udviklingsland. Programmerne fremmer private danske virksomheders overførsel af teknologi og skaber herigennem arbejdspladser og økonomisk vækst.

L&F anbefaler:

- *De instrumenter, der inden for de udviklingspolitiske prioriteter faciliterer overførsel af teknologi og etablering af privatsektorsamarbejder, bør fortsat styrkes og evt. udbygges.*
- *Rammevilkår for privatsektor vækst med udbygning af infrastruktur skal styrkes*
- *Afrika skal optages i det internationale handelsmønster, varerne skal leve op til internationale standarder, hvorfor adgang til markedsinformation og markeder som de kritiske parametre skal fremmes.*
- *Erhvervsinstrumenterne, f.eks. B2B programmet, bør tilpasses bedre til de forhold der gælder for de enkelte sektorer.*